

10/12

ADALET ve KALKINMA PARTİSİ TBMM Grup Başkanlığı
Tarih : 21.09.2011
Sayı : 8

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemiz balıkçılığının sorunları ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Anayasamızın 98 inci ve İçtüzüğümüzün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ederiz.

Mehmet AKKÖK
SÜRFA MV

Ahmet Arslan
Kars MV

E. Vural

Erdal KALKAN ①
İzmir Milletvekili

Mehmet Demir
G. Kalkın. MV

Mahmut KALKAN
SÜRFA MV

Ali ERDEMİR
Anayasa MV.

Özcan Uluşınar
Zonguldak MV

Oya Eronat
Diyarbakır Milletvekili

Tülay SELAMOĞLU
Ankara MV

Mehmet İntişik
HATAY MV

Yahya Akman
Samsun MV

Prof. Dr. Sıray Balı
Samsun Milletvekili

Yusuf Başar
Yorğat MV

Kemalettin Aydin
Gumushane Mv.
Kemal Aydin

Mehmet ERDOY
Sivas Mv.

Mehmet S. Hanzaoogullari
Diyarbakir M.v
~~Hanzaoogullari~~

Ali Riza Alabayrak
Aksaray Mv.
ARA

Leyid Aslan
Tokat Mv.
Leyid Aslan

Zilfi DZAGHERBA
Elazir Mv.

Fatma Salim Katan
G.Mk.

Prof. Dr. Emrullah LISLER
Ankara M.V.

İsmail İrfan
İstanbul Mv.

~~X~~
Orhan Karasayan
Hatay Mv.

GEREKÇE

Üç tarafı denizlerle çevrili olan ülkemiz bir deniz ülkesidir. Ülkemiz 8.333 km kıyı şeridine sahip, 177.714 km akarsu, irili ufaklı 200 doğal göl, 243 adet baraj gölü, 750 adet sulama göleti olmak üzere toplam 1193 adet su kaynağı ve çok zengin balık türü ile su ürünleri yetiştiriciliği için son derece uygun koşullara sahip olmasına rağmen dünya su ürünleri üretimi yapan ülkeler sıralamasında gerilerde kalmaktadır. 26 milyon hektar alanda su ürünleri üretim alanına sahip olan ülkemizde avcılık ve yetiştiricilik dahil toplam balık üretimimiz 650 bin ton/yıldır.

Dünyada Japonya ve Amerika başta olmak üzere İngiltere, İsveç, Norveç, Danimarka, Almanya ve İtalya balıkçılığa çok önem vermekte, kurdukları modern filolarla bol miktarda balık avlamakta ve ekonomilerine önemli girdiler sağlamaktadırlar. Ülkemizde ise amatör ve kıyı balıkçılığı yapılmaktadır. Sadece kıyı balıkçılığının yapılabildiği açık deniz balıkçılığının yapılmaması ülkemizin açık denizlere uzak olmasından kaynaklanmaktadır.

Su ürünleri üretim alanları neredeyse tarım alanlarına yakın olmasına karşın su ürünleri sektörünün GSYİH'dan aldığı pay binde 43 olurken tarım sektöründen aldığı pay yüzde 2.34'tür. Bu dengesizliğin gerisinde, ülkemizin ulusal bir balıkçılık politikası ve planlamasından yoksun olması sonucu bilinçsiz avcılık, kirlenme ve geçmiş hükümetlerin ekolojik değişimi algılamakta gecikmesi gibi sebepler yatmaktadır.

Türkiye'nin Avrupa Birliği müzakere sürecinde AB balıkçılık mevzuatına uyum konusundaki yükümlülükleri 2003 yılında açıklanan Katılım Ortaklığı Belgesi ile ortaya konmuştur. Bu bağlamda, kısa vadede balıkçılık yönetimi, kontrol, pazarlama ve yapısal uyuma ilişkin Türkiye mevzuatının, AB mevzuatına uyumlaştırılması öncelik olarak ele alınmıştır. Orta vadede ise balıkçılık yönetiminin kurumsal kapasitesinin yeniden organize edilmesi ve güçlendirilmesi; balıkçılık yönetimi, kontrol, pazarlama ve yapısal uyum çalışmalarının AB mevzuatına uyumlaştırılması; AB mevzuatı ile uyumlu bir bilgisayarlı balıkçı tekne kayıt sistemi hedeflenmiştir.

Söz konusu proje kapsamında, yasal ve yapısal politikalar, koruma, kontrol ve kaynak yönetimi, pazar organizasyonu ve su ürünleri bilgi sistemi konularında gerekli düzenlemeler yapılacaktır. Bu projenin işlerlik kazanması açısından Tarım ve Köy İşleri Bakanlığımız bünyesinde Su Ürünleri Genel Müdürlüğü'nün veya benzeri müstakil bir yapının kurulması ve bu sayede ülkemizdeki balıkçılığın daha kurumsal bir kimliğe kavuşması sağlanacaktır.

Öte yandan balık yetiştiriciliği diğer hayvan türleri yetiştiriciliğinde elde edilen ürün açısından mukayese edildiğinde oldukça karlı bir işletme şeklidir. Örneğin 7 kg yemden 1 kg sığır eti, 2 kg yemden 1 kg tavuk eti elde edilebildiği halde 1,7 kg yemden 1 kg balık eti elde edilebildiği düşünüldüğünde ve de yetiştirme alanı açısından beher metrekarede barındırılabilen hayvan sayısı göz önünde tutulduğunda işletme karlılığı da ortaya çıkacaktır. Buna karşın ülkemizde ucuz olmasına rağmen kişi başına balık tüketimi 7-8 kg iken Japonya'da yaklaşık 50 kg'dır. AB ülkelerinde tüketim 30 kg/yıldır. Diğer taraftan hayvansal ürün anlamında Avrupa Birliğine ihracat yapabildiğimiz tek üründür ve bu toplam kültür balıkçılık ile elde edilen üretimin %35'ini oluşturmaktadır.

İnsan için ihtiva ettiği proteinler, endüstriye hammadde sağlamasının yanı sıra yaklaşık 250.000 aile, geçimini balıkçılık faaliyetlerinden sağlamaktadır. Ayrıca bu rakamlara, su ürünleri sektörünün yan sanayi ve pazarlama kanallarında çalışan nüfus dahil edildiğinde, balıkçılık sektörünün sorunları çözümlendiğinde kıyı illerimiz ve dolayısıyla ülkemiz için önemli bir istihdam yaratma potansiyeli ortaya çıkacaktır. Tüm bu gelişmeler göz önünde bulundurulduğunda, ülkemiz balıkçılığının sorunları ve çözüm yollarının belirlenmesi için meclis araştırması açılması uygun olacaktır.

E. W. V. A. Q.